

Magyar Képzőművészeti Egyetem

Doktori Iskola

Kapuk

DLA Mestermunka

Zielinski Tibor

2014

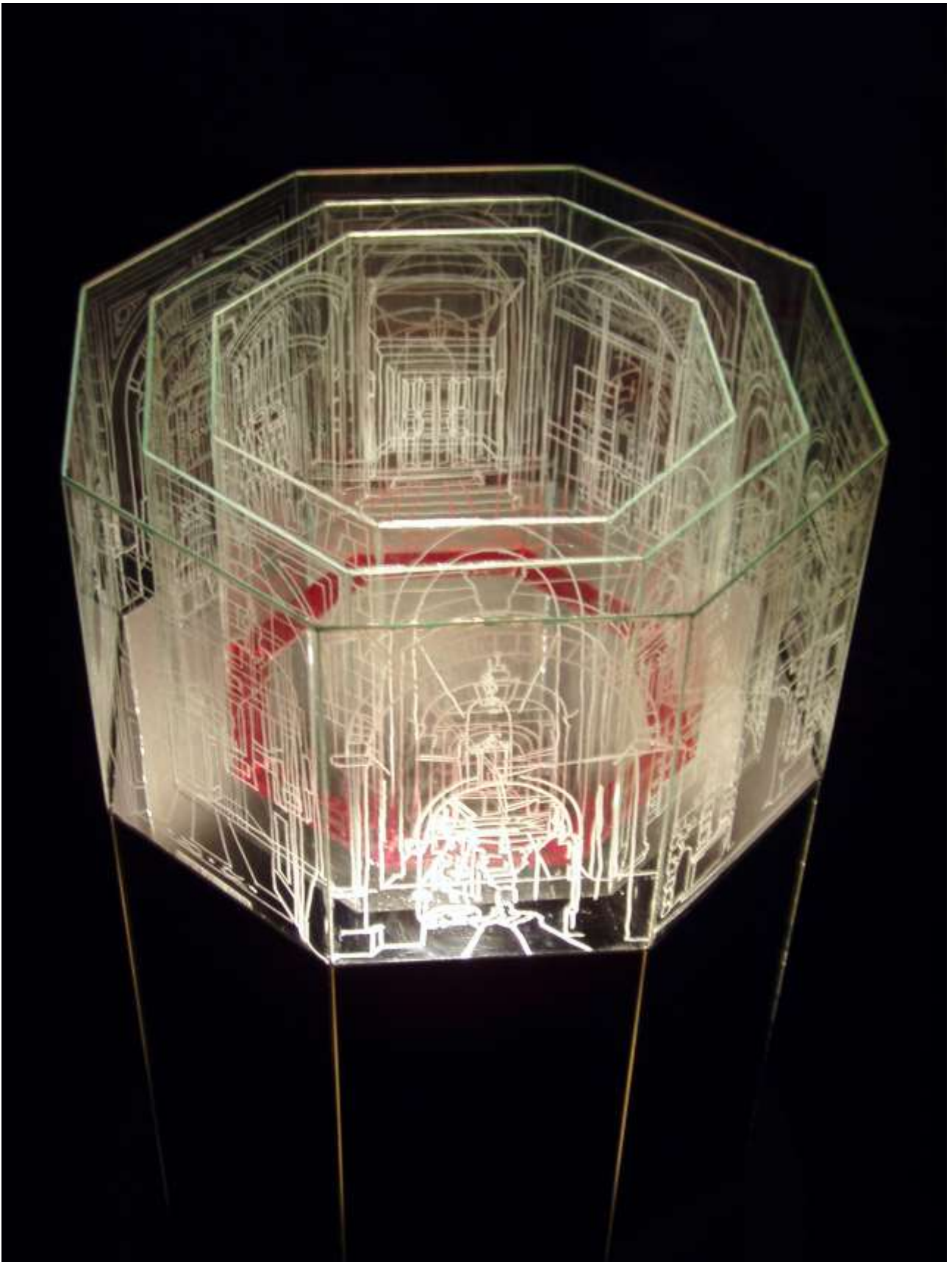
Témavezetők:

Körösényi Tamás Dr. habil

Egyetemi docens

Sass Valéria, Dr. habil DLA

Egyetemi docens

Mestermunka – Kapuk, Milánó

A hároméves DLA képzés utolsó szemeszterében az Accademia di belle Arti di Brera hallgatója voltam Milánóban. Itt készítettem el a Kapuk című művemet.

Milánó főutcáján sétálgatva benéztem egy nyitott kapun. A kapun keresztül az épület gazdagon díszített fogadóterének túloldalán beláttam egy udvarra, az udvaron túl egy másik kapura, a kapun túl egy másik utcára, és az utca túloldalán lévő kapukra. Az a pillanat elindított bennem egy gondolatsort.

A kapuk, azon túl, hogy fizikai értelemben bejáratok és kijáratok, gyakran sorsunk egy-egy jelentősebb szakaszainak a határai, állomásai is. A küszöb átlépése átvitt értelemben is gyakran többet jelent egy bejáraton, vagy átjárón történő áthaladásnál. Ezzel az átvitt értelmű jelentéssel kapcsolatos gondolatok kezdtek formálódni bennem a szobrom elkészítése közben.

Nem is annyira a díszes kapuk fogták meg a fantáziámat, hanem az összefüggésrendszer, ahogyan a külső és belső terek váltakoznak.

Az ember folyamatosan kinyit és bezár egy-egy kaput. Ebben az életben itt és most így döntesz, ezt a kaput választod, ezzel párhuzamosan egy másik párhuzamos univerzumban a te

párhuzamos éned egy másik kaput választ és ez végtelen számban ismétlődhet meg.

A kapukkal magát az időt, az idő szerkezetét is megpróbáltam megmutatni, vagy legalábbis érzékeltetni. Egyes kapuk, mint egyes időszakok, pillanatok, korszakok helyezkednek el egymás mellett, melyeket lehet egyszerre is látni, de megpróbálhatunk egyenként is fókuszálni az üveglapokra. Bizonyos idősíkokra nincs rálátásunk, nem láthatjuk egyszerre a velünk szemben lévő és az azokra merőleges lapokat, de ha elindulunk körbe és 90°-al eltérő nézetből nézzük a művet, akkor éppen azokat a lapokat látjuk, amiket korábban nem láthattunk. Ha még tovább megyünk, a szobor túloldaláról épp azokat a képeket látjuk fordított sorrendben, amiket először láttunk.

Nagy hatással volt rám Szent Ágoston Vallomásainak az időről szóló része. Tulajdonképpen olyan dolog, hogy múlt, *már* nincs, ezért nem létezik; és olyan dolog, hogy jövő pedig *még* nincs, mert

még nem létezik. A jelen pedig gyakorlatilag azért nincs, mert az egy végtelenül rövid időpillanat a múlt és a jövő között; mire kimondom, már elmúlik.

„Kérdés azonban, hogyan mérhetjük a jelent? Hisz nincs kiterjedése! Ez igaz. Nem is ezt, hanem folyamatosságát mérjük; ami elmúlt belőle, azt immár nem mérjük; nem mérhetjük, mert nincsen! De honnan érkezik, mely irányban és hova illanik el a méregető kéz alól? Honnan? A jövőből. Merre? A jelenen keresztül. Hova? A múltba. Tehát abból, ami még nincs, azon keresztül, aminek nincs kiterjedése, abba, ami már nincs! Az időt azonban mégis csak valamiféle kiterjedés szerint mérjük; mikor ugyanis egyszer, kétszer, háromszor akkora időről beszélünk, bizonyára időtartamot, időterjedelmet akarunk mondani. Miféle kiterjedésben mérjük tehát a haladó időt? A jövőben talán, amelyből áthalad előttünk? De hisz ami nincs, abban nem eszközölhetünk mérést! Vagy talán a jelenben, amelyen keresztülhalad? De hisz azt, ami nem kiterjedés, nem mérhetjük meg! Vagy esetleg a múltban, amelyben eltűnik? Azt sem lehet mérni, mert az meg már nincs!”¹

Ezen a gondolatmeneten végighaladva szerintem a kapuk jól szimbolizálják azt az időszakot, azt az átmeneti idő intervallumot, amit az ember két elkülönülő esemény közt át- és megél. Az üveglapok, mint „anyagtalan idő-szeletek” láttatják az időt.

A gravírozott ábrákkal nem csak a tér különös illúzióját, hanem az idő relativitásának az illúzióját is érzékeltetni kívántam a *Kapuk* c. művemben. Ahogyan az egyik nézetből sorrendben az első, második, harmadik ... hatodik üveglapot láthatjuk, és ebben a sorrendben is látunk keresztül rajtuk, a szobrot 180°-kal elfordítva a korábban hatodik üveglapot látjuk először, majd az ötödiket, és így tovább. Az idősíkokat tehát lehet az időn felül álló szellemi lény nézőpontjából, megfagyott időszeletekként is látni. Legalábbis, az idősíkok együtt-látását igyekeztem megvalósítani ezzel a művemmel.

¹ <http://mek.oszk.hu/04100/04187/04187.pdf> XXI. Fejezet, 179.old

